Kystvakten – strategisk lokalisering i et nordområdeperspektiv

Norge er et kyst- og havland, med seks ganger mer havareal enn det er landareal på fastlands-Norge, Svalbard og Jan Mayen.

Kystvakten skal hevde norsk suverenitet og norske suverene rettigheter. Kystvakten skal bedrive f*iskerioppsyn, fangstoppsyn, ressurskontroll, tolloppsyn*, m*iljøoppsyn og andre oppsynsoppgaver.* Kystvaktens hovedkvarter og ledelse (SKYS) er lokalisert i Sortland. Kystvakten er avgjørende for samfunnssikkerheten i Norge, og derfor også viktig for beredskapen i nord.

Sortland kommune vil støtte opp om at Kystvaktens rammevilkår og utviklingsbehov blir ivaretatt for fremtiden. Dette slik at Kystvakten kan utføre sitt viktige oppdrag på beste måte og kan fortsette å ha sitt hovedsete i Sortland, Nordland.

Det er en ny geopolitisk situasjon med et endret sikkerhets- og beredskapsmessig bilde. Det er et sterkt og økt behov for å bygge opp forsvarssektoren. Dersom Kystvakten på sikt skal kunne opprettholde sitt hovedkvarter i Vesterålen, må det være tilgang og mulighet til å utvikle seg i takt med endrede behov. Det kan for eksempel være behov for mer arealer til kai/havn, bygg og annen nødvendig infrastruktur.

Kystvakten har også behov for at samfunnet rundt er tilrettelagt for det oppdraget de skal utføre. Det skal oppleves som attraktivt for de som er i tjeneste eller arbeider ved SKYS å bo eller pendle i og til Sortland og Vesterålen. Attraktivitet henger blant annet sammen med godt tilrettelagte bo-, samferdsel, tjeneste og kulturtilbud. For å få dette til må kommunen, regionen, fylket og staten samarbeide om å legge til rette for dette.

Sortland kommune har forventninger til at regjeringen i tråd med Stortingsmelding nr 9 (2020–2021) Mennesker, muligheter og norske interesser i nord, utøver nordområdepolitikken på en måte som handler både om det internasjonale bildet i Arktis, forholdet til våre naboland i Barentsregionen og på Nordkalotten og utviklingen i Nord-Norge. I meldingen står det at "*Norske interesser i Arktis må hevdes gjennom et sterkt, livskraftig og kompetent Nord-Norge. Derfor er økonomi og samfunnsutvikling i landsdelen et nasjonalt anliggende, med et rikt ressursgrunnlag som bidrar til økonomisk vekst i hele landet."* Sortland kommune har forventninger til at Kystvaktens spesielle rolle og oppdrag styrkes og bygget opp.

Sortland kommune vil ta initiativ til at det gjennomføres et utviklingsprosjekt (Kystvaktstudiet - etter modell fra 2006) sammen med Nordland fylkeskommune, og/eller Vesterålen interkommunale politiske råd og staten. Formålet med Kystvaktstudiet II er å bygge en beredskap og legge til rette for at Kystvakten skal ha nødvendige utviklingsmuligheter i Sortland/Nordland.

Sortland kommune vil også be om at Nordland Fylkeskommune løfter saken i regionalt nordområdeforum om hvordan fylkeskommunen i samarbeid med regjeringen kan legge til rette for at forsvarskommuner i Nordland kan ivareta sin viktige rolle i nordområdepolitikken.